Jaargang 112. Dingsdag, 24 Mei 1853. No. 41.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant werdt gratis verzonden: *Afloop der stemming tot leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal, buiten de provincie Groningen* (voor zoover nog niet is vermeld.)

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

De *Overland China-Mail*, van den 28sten Maart, deelt het schrijven mede, waarbij de bestuurder der Chinesche provinciën Sou-Tschaou, Soung-Kiang en Tai-King van de te Shanghai gevestigde consuls van Engeland, Frankrijk, Amerika, Portugal en Hamburg hulp tegen de opstandelingen heeft gevraagd. Dit schrijven is van den 6den Maart j.l. geteekend, en zegt, dat de opstandelingen de stad Nanking bedreigden en dat het groote oostelijke leger in aantogt was, maar niet tijdig genoeg kon komen, om de stad te beschermen, waarom de hulp der Europesche oorlogschepen verzocht wordt, ter uitroeijing der opstandelingen. „Door te voldoen aan dit verzoek" — zegt de brief verder — „zullen de consuls niet alleen den Keizer grootelijks verpligten, maar ook op de erkentelijkheid van het volk en van de mandarijnen kunnen staat maken; is eenmaal de vrede en de rust hersteld, dan zal een ieder daarbij winnen en voortaan onbezorgd zijnen handel of bedrijf kunnen voortzetten."

Deze nederige en dringende smeekbede — zegt de *China-Mail* teregt, — verschilt veel van den hooghartigen toon, waarin vroeger de proclamatiën der Chinesche overheden van de barbaren gewaagden; en de nood moet in de daad hoog geklommen zijn, als de Chinesche hoogmoed zich zoo zeer vernedert.

De gouverneur der Britsche nederzettingen in China en de Amerikaansche gezant hebben zich ieder in een oorlogsschip van hunne natie naar Shanghai begeven. Een Fransch oorlogsvaartuig bevond zich reeds aldaar. Intusschen is het eerste schip van de naar Japan bestemde Noord-Amerikaansche expeditie te Singapore aangekomen en zal onverwijld naar China vertrekken.

ITALIE.

De Nederlandsche gezant te Rome had zijn vertrek op den 8sten Mei bepaald. Hij moet zelfs zijn laatste bezoek op het Vaticaan hebben afgelegd, doch ontving daarop eene telegrafische dépêche uit 's Hage, die hem in last gaf om niet te vertrekken, uit hoofde zijne tegenwoordigheid tot gunstige resultaten zoude kunnen leiden.

Men vooronderstelt, dat er sprake is van eene geringe concessie van de zijde van den Heiligen Stoel.

— Het regtsgeding, te Milaan, der personen betrokken in de beweging van den 6den Februarij loopt ten einde. De meesten der beschuldigden behooren tot de laagste klasse des volks, en zij hadden geld, proclamatiën en dolken ontvangen van de agenten der revolutionnairen. Te Pavia waren den 6den Mei ernstige voorzorgsmaatregelen genomen, ten gevolge van de verspreide geruchten wegens een te Turin uit te barsten opstand op den dag van het feest der grondwet, welke geruchten echter later bleken valsch te zijn.

DUITSCHLAND.

Uit de streken langs den Neckar zijn zeer treurige berigten ontvangen nopens de verwoestingen, die aldaar door onderscheidene wolkbreuken, ten gevolge waarvan deze stroom plotseling buiten zijne oevers trad, zijn aangerigt. Behalve vele gebouwen en bruggen, die geheel vernield werden, zijn honderden stuks vee, alsmede vele menschen, omgekomen. De schade is niet te berekenen. In den nacht tusschen den 13den en 14den begon ook, in de nabijheid van Mannheim, de Neckar buiten zijne oevers te treden, en sloegen vele vaartuigen van hunne ankers, die men echter meester kon worden, alvorens zij de kettingbrug bereikt hadden. Sedert is het water weder gevallen, zoodat de vrees voor eene verdere overstooming thans geweken is.

De Koning van Wurtemberg heeft zich in persoon naar de onderscheidene gemeenten begeven, welke door de plaats gehad hebbende overstrooming op eene verschrikkelijke wijze hebben geleden. De daardoor aangerigte verwoestingen gaan alle begrip te boven.

— Daar op het kerkhof van Heidelberg zich verscheidene grafschriften bevonden, welke de politie meende te moeten verwijderen, zullen voortaan aldaar alleen zulke grafschriften geplaatst worden, welke door de lijkcommissie en de politie goedgekeurd zijn. Wederom eene nieuwe soort van censuur.

— Het onderzoek in de zaak der gearresteerden wegens het jongst ontdekte komplot te Berlijn is geëindigd. Verscheidene hunner zijn reeds op vrije voeten gesteld. De regtbank zal over de 10 anderen, die zich nog in hechtenis bevinden, later uitspraak doen.

— De Keizer van Rusland wordt den 23sten dezer te Weenen verwacht. Alle berigten van daar stemmen overeen in de verzekering, dat de tegenwoordigheid van Koning *Leopold* aldaar een gewigtig staatkundig doel heeft. *Men wil in de toekomst voor België gevaren zien ontstaan, uit de toenadering tusschen Frankrijk en de Nederlanden.* Te Weenen hoort men deze meening algemeen uiten.

— De telegraaf meldt, dat de Koning van Pruissen den 19den Mei te Weenen is aangekomen, door den Keizer in persoon aan den spoorweg is opgewacht, en onder het vreugdegejuich eener overgroote menigte naar den Keizerlijken burg is geleid.

— De Koningin van Griekenland is den 18den te Oldenburg aangekomen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 19 Mei.

Er heeft eene groote *meeting*, tot afschaffing der slavernij, te Exetter-Hall plaats gehad. De tegenwoordigheid van mevr. *Harriet Beecher Stowe* was reeds eenige dagen te voren aangekondigd. De toevloed van personen was dan ook ontzettend groot, en men kan veilig aannemen, dat er meer menschen zijn opgekomen, die geene plaats in de zaal hebben kunnen bekomen, dan er in waren.

Ook is alhier eene openbare *meeting* van bankiers, kooplieden, reeders enz. gehouden in Londen Tavern, ten einde een collegie voor handel en zeevaart in de hoofdstad op te rigten.

— Volgens officiële opgaven nopens het verbruik van sterke dranken hier te lande, zijn in 1852 in Groot-Brittanje gestookt 24,423,202 gallons proef gedistilleerd, waarvan 15½ millioen uit mout met graan. In Engeland werden gestookt 6 millioen, in Schotland 10 en in Ierland 8 millioen gallons. Van de helft der geheele hoeveelheid werd terstond regt betaald, de andere helft in entrepôt opgeslagen. Het bedrag der betaalde regten beliep over de 6 millioen £.

— Bij de thans in Engeland heerschende schaarschheid van arbeidende handen is de prijs van den handenarbeid sedert eenige maanden schier allerwege klimmend; in de meeste bedrijven, ook in den veldarbeid, heeft het werkvolk verhooging van het loon gevraagd, aan welk verlangen veelal dadelijk is toegegeven, ten einde de arbeid niet zou gestaakt worden. Als eene uitzondering wordt door de dagbladen medegedeeld, dat de timmerlieden te Birmingham geen verhooging van loon hebbende kunnen verkrijgen, thans allen den arbeid gestaakt hebben, maar dat de werkbazen nog in hunne weigering volharden.

De verhooging van loon is niet het eenige hetwelk de werkgevers zich thans gedwongen zien te bewilligen, ten einde de dienst van het arbeidsvolk te behouden: de staking van het werk op Zaturdag middag is ook in vele oorden gevraagd en toegestaan.

— Op de tentoonstelling te Dublin munten thans vooral uit de door de Nederlandsche regering ingezondene Japansche voorwerpen. Deze voorwerpen strekken tot een bewijs, hoeve de Japanezen het reeds op het gebied van kunsten en wetenschappen hebben gebragt, en zoo de Europesche fabrikanten niet te bevooroordeeld zijn, zullen zij met het werk der Japanezen thans hun voordeel kunnen doen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Mei.

De regering heeft onlangs eene commissie benoemd om den door zekeren heer *Barrat* uitgevonden stoomploeg te onderzoeken. De commissie heeft geoordeeld dat deze uitvinding welligt groot nut zou kunnen doen, met name voor de ontginning van Algerie, en eene proefneming op groote schaal en op staatskosten aanbevolen.

— De regering heeft toegegeven aan de bezwaren, die geopperd werden tegen haar voorstel, om aan de weduwe van maarschalk *Ney* eene nationale belooning van 300,000 francs toe te leggen. Het bewind heeft aan de commissie, die met het onderzoek van het wetsontwerp was belast, doen weten dat het dit ontwerp introk en de commissie alzoo niet noodig had eenen rapporteur te benoemen. Men weet niet of het intrekken van het ontwerp officiëel bij dekreet zal worden afgekondigd, of dat men de zaak zal laten doodbloeden. Het laatste is wel het waarschijnlijkste.

Volgens gerucht zou de regering ook toegeven op het stuk van de wederinvoering der doodstraf voor staatkundige misdaden; doch hieraan mag nog geen onvoorwaardelijk geloof worden geschonken.

— De correctionnele regtbank der Seine heeft den heer *Raoul Bravard* tot een jaar gevangenisstraf en 1000 fr. boete veroordeeld, als hebbende in het jaar 1850 burgers aangespoord, *om het gouvernement der republiek omverre te werpen.*

De heer *Raoul Bravard* is lang voortvlugtig geweest. Indien men al de personen moest veroordeelen, die in 1850 en 1851 niet alleen menschen hebben aangespoord om de republiek om te werpen, maar die inderdaad mede de republiek hebben omgeworpen, het zou er aardig uitzien met de mannen, die nu het gezag voeren.

Een blad maakt daarbij de aanmerking, dat de heer *Raoul Bravard* juist is veroordeeld geworden, „omdat hij maar enkel de republiek heeft *willen* omwerpen; had hij ze *werkelijk* omgeworpen, men zoude hem veeleer beloond hebben."

— Heden is een voddenraper gevangen genomen, omdat hij een door hem op den publieken weg gevonden zilveren lepel en vork tot eigen voordeel heeft verkocht. De man verklaarde, het niet te weten, dat hij, die zich schuldig maakt aan het zich toeëigenen van gevonden voorwerpen, volgens de wet een' diefstal begaat en dan ook als dief wordt gestraft.

— Men verhaalt dat te Boulogne een persoon is gearresteerd, die een' aanslag op het leven des Keizers in den zin had.

— In de 12 laatste maanden hebben te Parijs 1499 branden plaats gehad, waardoor 15 personen het leven verloren.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Mei.

Men spreekt niet alleen van het aanstaand huwelijk van den hertog *van Brabant* met eene Oostenrijksche aartshertogin, maar ook van een *zeer hoog* geplaatst persoon, welke tot echtgenoot van de Belgische prinses *Charlotte* bestemd zou worden.

— Het Vlaamsche blad *de Broederliefde* meldt 't volgende:

„Wij vernemen uit echte bronnen, dat toen de Koning voor zijn vertrek naar Duitschland eenige volksvertegenwoordigers bij zich ontboden heeft, er ernstig spraak is geweest van de taal der Vlamingen en het onregt dat hun wordt aangedaan. De Koning moet ook zijne verwondering te kennen hebben gegeven, dat er in den stedelijken raad van Gent geen Vlaamsch wordt gesproken."

— In een vorig nommer is reeds gewaagd van de vergadering van afgevaardigden der onderscheidene Belgische kamers van koophandel, die dezer dagen te Brussel onder voorzitting van den minister van financiën gehouden is om te overwegen in hoe verre hetgeen nog van het differentiële stelsel in de Belgische tariefwetgeving is overgebleven, dient in stand te worden gehouden.

De *Indépendance Belge* deelt thans nog eenige bijzonderheden omtrent het verhandelde in die vergadering mede. Daaruit verneemt men onder anderen, dat het gouvernement aan de kamers wil voorstellen alle voor den scheepsbouw benoodigde stoffen, hout uitgezonderd, van invoerregt vrij te stellen.

— De *Flandre Maritime* deelt mede, dat de werkzaamheden aan den onderzeeschen telegraaf met den meesten ijver worden voortgezet. De draden zullen heden reeds gelegd zijn tot digt aan Ostende, zoodat bereids morgen de communicatie met den rijkstelegraaf plaats zal kunnen hebben.

Van den 21sten. In eene gisteren avond gehouden ministerraad, heeft de heer *de Brouchère* mededeeling gedaan van een brief des Konings, meldende, dat Z. M. de hand der aartshertogin *Maria Henrietta Anna* voor zijnen zoon, den hertog *van Brabant*, heeft gevraagd en dat dit aanzoek door den Keizer van Oostenrijk is toegestaan.

Men voegt er bij, dat het huwelijk binnen kort, in allen gevalle vóór den aanstaanden winter, zal worden voltrokken.

In den loop van de volgende week zullen de werkzaamheden aan het Hertogelijk paleis worden aangevangen.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 21 Mei.

Z. M. de Koning heeft Dingsdag in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den baron *v. Dobbelhoff*, gezant van Oostenrijk bij het Nederlandsche hof, tot het nemen van afscheid. Z. Exc. gaat eene buitenlandsche reis doen. Tevens heeft hij aan Z. M. voorgesteld den graaf *Thun*, nieuw benoemd secretaris bij gemeld gezantschap.

— De audientie, gisteren door Z. M. den Koning gegeven, werd door een groot aantal personen van alle rangen en standen bezocht, en heeft tot ruim zeven uur in den avond voortgeduurd.

— Bij besluiten van den 19den Mei, heeft Z. M. bevorderd: tot vice-admiraal den schout bij nacht *E. G. van der Plaat*; tot schout-bij-nacht, den kapit. ter zee *D. Bijl de Vroe*; tot kapiteins ter zee, de kapit.-luits. *J. F. E. von Römer* en *G. C. Zoutman*.

Bevorderd tot hoofdcommies bij het depart. van marine, de commies *E. de Kanter*; verleend den titul. rang van vice-admiraal aan den gepens. schout-bij-nacht *H. H. T. Coops*; alsmede den titul. rang van commies aan de adj.-comm. bij het depart. van marine *J. K. de Vries* en *L. C. ten Hoove*; — terwijl het wijders Z. M. almede heeft behaagd, bij besluit van gelijke dagteekening, te benoemen tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw, den gepens. kapitein-luit.-ter-zee *J. Modera*, thans belast met de functie van referendaris bij het depart. van marine, en den ingenieur 1ste kl. bij de marine *L. K. Turk*, als zoodanig werkzaam bij de marine directie te Vlissingen.

— Z. M. heeft benoemd tot hofdame bij H. K. H. prinses *Frederik* der Nederlanden, jonkvrouwe *A. M.* baronnesse *Bentinck van Schoonheten*.

— Heden heeft de heer *G. Folsom*, zaakgelastigde van de Vereenigde Staten bij het Ned. hof, als zoodanig de residentie met zijne familie verlaten, zich vooreerst naar Velp begevende; ten gevolge van dit vertrek is voor dit oogenblik geen vertegenwoordiger dier Staten bij onze regering.

— In den afgeloopen nacht is alhier overleden de heer mr. *P. C. Schooneveld*, oud lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, in den ouderdom van 65 jaren, waarvan hij 43 als advokaat hier ter stede, bij het hoog geregtshof en later bij den hoogen raad heeft gepractiseerd. Sedert 1828 was hij met onderscheidene tusschenpoozen, volksvertegenwoordiger.

— Zoo als men zich zal herinneren, heeft Z. M. de Koning reeds vóór eenigen tijd eene commissie benoemd, om voorlichting te bekomen aangaande de beste middelen, waardoor meer kennis zou kunnen verspreid worden in de zaken van den landbouw. Die commissie is zamengesteld uit de heeren *van den Bosch* te Wilhelminadorp, *Gevers van Endegeest*, *Mulder* te Utrecht en *Simons* te Delft. Hare taak was vooral de verspreiding van landbouwkennis te bevorderen op de dorpen zelve.

Voor eenigen tijd heeft deze commissie aan den Koning haar verslag ingediend en is de inhoud daarvan door Z. M. aangenomen.

Dien ten gevolge zullen er eenige dorpen in het Vaderland worden aangewezen, waarheen van wege Z. M. in persoon, deskundigen zullen gerigt worden, die aldaar, op het voetspoor van Engeland, Schotland, Saksen en andere landen, des winters avonds eenen cursus zullen houden over de beginselen van den landbouw.

— De 35ste vergadering der Evangelisch-Luthersche synode is alhier geopend.

Van den 22sten. De *Nieuwsbode* zegt van goederhand onderrigt te zijn, dat de bisschoppen in Nederland, door den Paus benoemd, door de Regering tot hiertoe nog *niet* zijn erkend.

— Z. exc. de baron *van Heeckeren*, Nederl. gezant te Weenen, is met verlof in het vaderland aangekomen, en wordt eerstdaags in deze residentie verwacht.

— Z. M. heeft benoemd bij het departement van binnenl. zaken: tot refer. mr. *A. C. van Heusde*, en tot commies mr. *H. Tollius Drabbe*, ambtenaar op wachtgeld.

— Volgens de Haagsche *Echo Universel* zou er wederom sprake van eenige verandering in ons ministerie zijn, en zou de heer *Donker Curtius* zijn ontslag hebben aangeboden.

— Volgens een van Zr. Ms. minister-resident te Koppenhagen ontvangen berigt, is de telegrafische zeedraad door den grooten Belt den 7den dezer gelegd en terstond in werking gebragt. De kabel zal in den loop des zomers op den bodem worden bevestigd.

— Van het Nieuwe Diep wordt geschreven: „Als eene groote zeldzaamheid kan gemeld worden, dat het alhier den 16den Mei j.l. van Groenland gearriveerde fregatschip *Martha*, gevoerd door den kapitein *S. A. Bull*, varende voor rekening van Purmerend, aan de kusten van Groenland meer dan 11,000 (elf duizend) zeerobben heeft gevangen, waarvan 800 nog door gebrek aan vaatwerk onbereid zijn gebleven.

Deze vangst kan niet alleen als zeer zeldzaam maar ook als zeer voordeelig beschouwd worden, daar elke zeerob minstens gemiddeld *f* 6 winst aanbrengt. Gemelde bodem was den 27sten Febr. j.l. van Noorwegen naar Groenland uitgezeild. *(St. Ct.)*

AMSTERDAM, 21 Mei.

— Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn bevracht 30 schepen, en wel: voor Amsterdam 17, voor Rotterdam 10, voor Dordrecht 2 en voor Schiedam 1.

LEIDEN, 20 Mei.

Dingsdag avond is door heeren diakenen der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, van de daartoe benoemde commissie uit den gemeenteraad, en in tegenwoordigheid van eene commissie uit den algemeenen kerkeraad, de administratie van het huiszittenhuis overgenomen, en is alzoo deze armeninrigting, die gedurende bijna drie eeuwen van gemengd kerkelijken en burgerlijken aard is geweest, en waarover in de laatste tijden zooveel strijd is gevoerd, in eene zuiver diakoniale instelling veranderd.

Heden morgen is de commissie van den gemeenteraad ten gehoore bij Z. M. toegelaten, bij welke gelegenheid de heer burgemeester aan Z. M. een dankadres heeft overhandigd, waarin namens de ingezetenen dezer stad aan HD. de erkentelijkheid werd betuigd voor de goedgunstige beslissing door Z. M. in de zaak van het Huiszittenhuis genomen. De heer burgemeester heeft bij deze gelegenheid den wensch van den gemeenteraad overgebragt, dat het Z. M. behagen mogt deze stad met een bezoek te vereeren. De Koning heeft de commissie met de meeste welwillendheid ontvangen.

Ook van wege den alg. kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier is heden eene commissie te dier zake bij Z. M. ten gehoore geweest.

'S HERTOGENBOSCH, 19 Mei.

Blijkens een partikulier schrijven van den 1sten luitenant *C. M. de Jongh van Rodenburg*, uit Algiers aan een' zijner vrienden alhier geschreven, hebben de troepen bestemd tot het doen van eenen veldtogt, die eerstdaags een' aanvang nemen zou, en waaraan hij als Nederlandsch officier zou deel nemen, zich in het laatst der maand April in beweging gesteld, om zich bij Sétif te vereenigen tot eene expeditie tegen de bergbewoners. Het leger bestaat uit omtrent 14.000 man, waaronder acht bataljons scherpschutters, en zal door den gouverneur-generaal in persoon worden aangevoerd; twee vuurwerkkompagniën wonen tot proeve den togt bij. De landstreek, welker ten onderbrenging het doel der onderneming is, heeft nog nimmer de Fransche wapenen gezien en werd steeds door de Turksche troepen vermeden, uit hoofde van de strijdbaarheid der bewoners.

MIDDELBURG, 19 Mei.

Men verneemt dat de heer *de Jonge van Ellemeet* zijn ontslag heeft genomen als lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, en dat wel wegens zijne benoeming tot lid der provinciale staten van Zeeland.

HARLINGEN, 18 Mei.

De berigten omtrent de twee van hier ter Groenlandsche visscherij varende schepen voor rekening van de heeren *Barend Visser en Zoon* zijn gunstig; het eene, *Dirkje Adama* genoemd, had bereids 8300 robben gevangen en de *Spitsbergen* was ook met 3500 robben naar de plaats der walvischvangst opgezeild. Beide schepen zijn nog visschende, en dus waarschijnlijk nog niet op de terugreis.

ASSEN, 21 Mei.

In de buitengewone vergadering der Provinciale Staten van Drenthe, van gisteren, legden Ged. Staten over een nader ontwerp van politie-verordeningen op de kanalen van de Drentsche kanaal-maatschappij, en gaven daarbij te kennen, dat door hen het besluit van de Staten, in eene vorige vergadering genomen, waarbij dezelve zich onbevoegd hebben verklaard tot het vaststellen dier verordeningen, aan den minister van binn. zaken is medegedeeld, met de vraag, welke autoriteit dan, naar z. exc. meening, in dezen bevoegd zou zijn; dat de minister daarop had geantwoord, dat, volgens zijn gevoelen, deze autoriteit geene andere dan de Statenvergadering was, daar het hier geen gemeente- of rijks belang, maar wel dat der provincie gold, en mitsdien Ged. Staten had verzocht, om dit onderwerp nader bij de Staten in overweging te brengen; dat Ged. Staten daarop een nader reglement hadden ontworpen. De voorzitter stelt de betrekkelijke stukken in handen eener commissie, die adviseert het reglement met de door haar voorgestelde wijzigingen vast te stellen.

Er wordt gelezen eene door het prov. geregtshof van Drenthe ingezondene lijst van aanbeveling van zes kandidaten ter vervulling der raadsheersplaats, opengevallen door het overlijden van den heer mr. *J. Walraven*. De daartoe benoemde commissie adviseert, zich te dezer zaak onbevoegd te verklaren en daarvan aan het prov. geregtshof kennis te geven. Beide rapporten worden morgen aan de orde gesteld.

— J.l. Dingsdag is de heer mr. *G. L. W. Vos*, advokaat te Assen, na afgelegd examen, door de betrekkelijke commissie uit het prov. geregtshof, toegelaten als kandidaat-notaris.

— Naar ons uit verschillende deelen van de prov. wordt medegedeeld, staat de rogge in dit gewest over het algemeen ongunstig; zoodat velen nog geen middelmatigen oogst verwachten.

— Donderdag j.l. werd te Dalen de vergadering gehouden van de 4de afdeeling van het genootschap ter bevordering van den landbouw in Drenthe. Vijf stieren waren ter mededinging voor de prijzen aangeboden; premiewaardig zijn gekeurd: die van het weeshuis te Koevorden, van de wedw. *Caspers*, te Dalen, en van *H. Hilbrands*, te Wachtum; aan de eerste is *f* 10, de tweede *f* 6 en de derde *f* 3 toegezonden; voorts werd besloten, om van wege de 4de afdeeling aan de Provinciale Staten een adres in te dienen, houdende verzoek, om, in het belang van den landbouw, de daarstelling van straatwegen als een middel tot hare meerdere ontwikkeling en uitbreiding te bevorderen.

MEPPEL, 19 Mei.

De Zuiderzee leverde deze week weder een tooneel van verstrooijing onder de schipperij, die overal langs deze kusten gestrand was uit gebrek aan water, dat door den steeds oostelijken wind was weggevoloeid, zelfs zoo, dat de bodem der zee van de kribben naar en langs Vollenhove geheel droog was, terwijl men met hooge laarzen den weg door zee van Kampen naar 't eiland Schokland kon volvoeren, iets, dat nimmer of althans hoogst zeldzaam gebeurt.

Alleen in de nabijheid van Kraggenburg, bevonden zich dan ook meer dan 150 gestrande schepen, waaronder eenige stoombooten en beurtschepen, zoodat de gemeenschap op zee bijna geheel was verbroken.

De op heden naar het westen gekeerde wind heeft op dit alles een' gunstigen invloed uitgeoefend, zoodat de schepen thans weder het droege verlaten en den weg naar hunne bestemming vervolgen kunnen.

Ook was de waterstand hier buitengewoon laag; slooten en wijken, die anders eerst in den zomer zelden droog worden, waren geheel van water ontdaan.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 21sten Mei.

Alle raadsleden zijn tegenwoordig. — In behandeling komen:

1) *De begrootingen van de diakoniën van de Ned. Herv.-, R. Kath.-, Doopsgez.-, Luth.- en Nederd. Israël. gemeenten, over* 1853.

De heer OUDEMAN heeft inzage genomen van deze stukken en kan er wel in berusten, dat de begrootingen voor dit jaar worden goedgekeurd, hoezeer overigens zijne bedenkingen daartegen niet zijn uit den weg geruimd, waarom hij die goedkeuring na wenscht gedaan te hebben, onder voorbehoud dat men voor een volgend jaar niet gebonden is, zoo de ondervinding leert, dat de inrigting daarvan gewijzigd moet worden.

De heer QUINTUS vereenigt zich geheel met dit gevoelen; hij verwacht dat voor een volgend jaar de posten van ontvangst en uitgaven duidelijker worden omschreven, en inzonderheid daarop worden vermeld alle onroerende goederen aan de diakoniën toebehoorende.

De heeren CREMERS en SWAAGMAN wenschen de begrootingen te hebben goedgekeurd onder zoodanig voorbehoud voor 't vervolg.

De heer DE SITTER wenscht dat bij de kennisgeving van dit besluit tevens worde opgegeven, op welke wijze men de begrootingen wenscht uitgebreid te zien, tot handleiding voor de betrokkene administratiën.

De voorzitter stelt daarom voor die begrootingen goed te keuren en aan de onderscheidene besturen te kennen te geven, dat men voor 't vervolg de begrooting, zooveel noodig, meer omschreven wenscht te zien en van eene memorie van toelichting voorzien. — Na eenige discussie wordt dit voorstel aangenomen.

2) *Adres aan Z. M. den Koning, nopens de classificatie van Groningen als vesting.* — De voorzitter stelt voor de opzending van dit adres, door burg. en wetb. opgemaakt, niet dadelijk te doen plaats hebben, maar daarmede te wachten, totdat de Kamers weder zijn vergaderd. — Hiertoe wordt besloten.

3) *Adres van de diakenen der Ned. Herv. gemeente alhier.* Door de diakonie moest eene som van *f* 1557.23½ betaald worden aan den gemeente-ontvanger, wegens meerdere verplegingskosten van bedelaars in de koloniën van weldadigheid over 1851; om daarbij aangevoerde redenen, wordt door adressanten verzocht die onkosten te brengen ten laste van de stedelijke kas en zoo de diakoniën daarvan te vrijwaren. — In handen eener commissie gesteld, bestaande uit de heeren CREMERS, LOHMAN, v. HEIJNINGEN BOSCH, MEIJER en QUINTUS.

4) *Missive van de kamer van koophandel en fabrijken d.d. den 6den Mei,* daarbij adviserende, om het verzoek van BOERMA c.s. nopens de vereeniging van het trekschuitenveer op Bareveld met dat op Annerveensch-Kanaal, toe te staan. — Wordt besloten van Ged. Staten magtiging te vragen, om met het gemeentebestuur van Gieten hierover in onderhandeling te treden.

5) *Benoeming van een buitengewoon commies bij de gemeente belasting.* Bij de eerste stemming verkregen A. E. HOLSHEIMER 10, J. RODENBERG 5, M. EEKMA 3, W. WALRECHT 2, M. J. STEVENS, K. KREMER en H. VENEMA 1 stem, en alzoo niemand de volstrekte meerderheid. Bij de tweede stemming A. E. HOLSHEIMER 20 stemmen, J. RODENBERG 2, M. EEKMA 1, zoodat de eerste is benoemd.

6) *Rekest van* W. W. JULLENS aan burgemeester, wethouders en raad, daarbij te kennen gevende, dat in Junij l.l. 32 aanzienlijke stemgeregtigde burgers zich zijn tot hebben aangetrokken, en hem bij adres aan het stedelijk bestuur hebben aanbevolen tot de waarneming van eenige stads bediening. Hij neemt naar aanleiding hiervan de vrijheid te verzoeken, 1) dat hij voorloopig in dienst der stad mag worden gesteld, den aard der werkzaamheden en de bepaling van het honorarium aan het goedvinden van het bestuur overlatende en 2) dat gunstig acht op hem mag worden geslagen bij de benoeming van ambtenaren voor de gasfabrijk, voor zoover het niet-technisch gedeelte aangaat. — Voor kennisgeving aangenomen.

7) *Rapport omtrent het subsidie aan de provincie, ter zake van de afsnijding van den hoek van het Reitdiep bij Donghorn.* — Het voorstel van gecommitteerden was 1) om aan Ged. Staten in overweging te geven, de zaak omtrent het subsidie van *f* 3000 in advies te houden, met tekennengeving, dat de vergadering zoodra mogelijk een plan zal inzenden tot het aanleggen van eene lig-, los- en ladingplaats op eene meer geschikte plaats dan in de oude bedding van het afgesneden gedeelte van het Reitdiep, voor rekening der gemeente en onder genot van prov. subsidie, met regeling der zaak betreffende het gemelde subsidie van *f* 3000; 2) eene commissie te benoemen om, zoo deze schikking door Ged. Staten wordt aangenomen, aan den raad een plan en begrooting van zoodanige haven aan te bieden.

De heeren VAN HOUTEN en v. IMHOFF vragen een paar inlichtingen, die door de heeren DE SITTER en ONNES worden gegeven.

De heer QUINTUS vraagt, of het plan van eene aan te leggen losplaats onbepaald kan worden verschoven en dus ook het niet voldoen van het subsidie aan de provincie. Dit zou hij wat hard vinden; de stad toch heeft haar voordeel genoten van de afsnijding van 't Reitdiep en dient ook iets daarvoor bij te dragen.

De heer ONNES zegt, dat het ook de bedoeling der commissie niet was, om aan de provincie het subsidie te onthouden, maar dat bij het aanleggen van eene haven veel zou afhangen van de al of niet verwezenlijking van de Lauwerzee-kwestie. Hoe eerder echter en ander kon tot stand komen, hoe aangenamer het én voor de provincie én voor de stad zou zijn; bij geen van beide partijen bestond het oogmerk om de zaak op de lange baan te schuiven.

Nadat hierover nog door eenige leden het woord is gevoerd, wordt het voorstel van de commissie aangenomen; de benoeming echter van de daarbij bedoelde commissie tot na de goedkeuring van Ged. Staten uitgesteld.

Hierop worden de korte notulen gelezen en goedgekeurd en gaat de vergadering uiteen.

GRONINGEN, 23 Mei.

Heden had alhier de herstemming plaats van twee leden voor de Provinciale Staten dezer provincie, tusschen de heeren mr. A. MODDERMAN, jhr. mr. H. J. TRIP, jhr. mr. J. W. QUINTUS en H. B. ONNES. Bij deze herstemming waren 478 stembiljetten ingekomen, waarvan de opening morgen ochtend te negen uur een' aanvang zal nemen.

— Laatstleden Vrijdag werd alhier, onder voorzitting van den heer S. BLAUPOT TEN CATE, gehouden de voorjaarsvergadering voor dit jaar, van de algemeene vereeniging tegen het pauperisme bij de arbeidende klassen van den minder gegoeden stand. Eene vrij talrijke menigte afgevaardigden en buitengewone leden woonden deze bijeenkomst bij, die weder gewijd was aan de behandeling van zeer gewigtige maatschappelijke belangen. Onder anderen werden door het bestuur of door te dien einde in de laatste algemeene vergadering benoemde commissiën de navolgende rapporten uitgebragt:

1) Rapport over het uitbetalen der werkloonen op een' anderen dag dan 's Zaturdags, aan welke zaak hier ter stede circa 120 werkbazen enz. hebben deelgenomen; — 2) rapport nopens het voorstel uit Suriname, omtrent eene landverhuizing van arbeiders enz. derwaarts; bij welke gelegenheid ook de voorgestelde landverhuizing naar Zuid-Afrika werd besproken; — 3) rapport aangaande de wenschelijkheid van eene verbetering der wetgeving betreffende de belasting op de vrouwelijke dienstboden; — 4) mededeeling van een adres door het bestuur ingediend bij de Hooge Regering nopens de bevordering van de openbare gezondheidsregeling, het schoolgaan van behoeftige kinderen en de koepokinënting; — 5) rapport aangaande de plaatselijke en bijzondere oorzaken der verarming; 6) mededeeling van bijstand, aangeboden en begeerd door de gewone leden der vereeniging; — 7) rapport over de oprigting en inrigting van handwerkscholen in deze stad en te lande; — 8) rapport over de doelmatige oprigting en inrigting van bewaarscholen, — vooral ten platten lande, waar die behoefte als hoogst dringend werd aangetoond, en 9) rapport over de veredeling der volksvermaken in de steden en ten platten lande.

Vervolgens werden door onderscheidene leden der vereeniging voorstellen gedaan en ontwikkeld, waarna, nadat nog eenige huishoudelijke aangelegenheden waren behandeld, wegens 't verloopen zijn van den tijd de vergadering werd gesloten.

— Eene commissie uit den senaat der studenten heeft dezen middag te één uur de gelukwenschingen van dat ligchaam toegebragt aan den commissaris des Konings in deze provincie, wegens zijne benoeming tot curator der Hoogeschool te dezer stede. In de toespraak door den rector der studenten F. J. KAPPEYNE v. D. COPPELLO gehouden, werd vooral de verwachting geuit, dat ook, indien de tijdgeest verontrusting voor het bestaan der akademie mogt baren, hare belangen toch steeds op de meest doeltreffende wijze door z.ed.gestr. zouden worden behartigd. Met de meeste hartelijkheid werd hierop door z.ed. gestr. geantwoord, gelijk ook de ontvangst ten bewijze verstrekte, dat z.ed. gestr. zich nog met genoegen den tijd herinnerde, toen hij eens kweekeling dezer akademie was.

— Van goederhand werdt ons medegedeeld, dat in het programma van de installatie van den opperrabijn in dit ressort, op morgen, deze verandering is gebragt, dat de leden der ressortale vergadering zich *niet* in geregelden optogt naar het kerkgebouw zullen begeven.

— Gisteren avond werd door P. W. en H. W. SPIER, vader en zoon, beide stedelijke ambtenaren, om 9½ uur buiten het Kleinepoortje aangehouden H. G., van beroep kleermakersgezel, die een pakje onder den arm droeg, 't welk naar zijn voorgeven eenige kleedingstukken inhield, maar waarin bij onderzoek door genoemde ambtenaren eene blaas met 6½ kan buitenlandsch gedisteleerd werd ontdekt. Ruim een half uur later ontmoetten deze ambtenaren en S. M. H. COHEN op de Groote Markt nog een' persoon, die hun insgelijks verdacht voorkwam en het op hunne nadering op een loopen zette. Het gelukte evenwel den ambtenaren zich ook van dezen smokkelaar, met name R. E., meester te maken, onder wiens kleederen zij 3 blazen, inhoudende 11½ kan gedisteleerd, ontdekten.

— Gisteren morgen zijn alhier binnengekomen 131 miliciens, behoorende tot de ligting van 1852 en bestemd bij het 2de bataljon, 7de regement infanterie, komende van Zuid-Holland, welke gedurende den bepaalden tijd alhier in den wapenhandel geoefend zullen worden.

— De 13jarige zoon van den scheepskapitein G. HOVELING, voerende de schoonergaljoot *Redite*, liggende in deze haven, had gisteren middag bij laag water, terwijl hij over de plank liep, het ongeluk van in het water te storten. Zeer waarschijnlijk ware deze jeugdige knaap in de slijk gestikt, zoo niet de matroos van dat vaartuig, met name B. DE JONGE, van Winsum, op het vernemen van het ongeluk zich ijlings met eene ladder naar beneden had begeven en den knaap gered.

— Ter waarschuwing deelen wij mede, dat gisteren een knaapje van 5 jaren, in de Groote Rozenstraat bijna het slagtoffer was geworden van eene groote onvoorzigtigheid. De ouders hadden in het woonvertrek stukjes brood liggen, voorzien van vergiftige bestanddeelen, ter verdrijving van krekel. Van dit brood had het kind iets genuttigd, met dat gevolg, dat geneeskundige hulp ter nauwernood het knaapje van een' pijnlijken dood heeft kunnen redden.

— Bij het kantongeregt, zitting houdende in politiezaken, zijn Zaturdag den 21sten dezer veroordeelende vonnissen gewezen tegen de navolgende personen, als: tegen T. W., G. D. W., ter zake van overtreding van art. 269 regl. v. pol., als hebbende personen niet in de provincie Groningen woonachtig, ten hunnen huize gelogeerd, zonder daarvan aangifte aan het bureau van politie te hebben gedaan; — G. D., L. L., ter zake van overtreding van art. 160 regl. v. pol., als hebbende na het bepaalde uur eene tapperij bezocht; — B. N., W. W., P. T., B. F., ter zake van overtreding van art. 163 regl. v. pol., als hebbende gedurende den Zondag eenig spel op de publieke straat uitgeoefend; — A. O., ter zake van overtreding van art. 160 regl. v. pol., als hebbende na het bepaalde uur eene tapperij niet gesloten gehad.

— Vrijdag laatstleden is door den gecommitteerde van burgemeester en wethouders dezer gemeente herbesteed: Het bouwen van eene sluiswachterswoning met schuur, op het terrein nabij de nog te bouwen schutsluis in het stads-Ter-Apeler kanaal, ongeveer bij den Schaapsberg, in de gemeente Vlagtwedde. Hierop zijn twee inschrijvingsbiljetten ingekomen: de een was ingevuld voor *f* 9700 en de tweede voor *f* 9497, zijnde deze van REINDER K. VAN DER VELDE, te Stadskanaal. Bij de aanbesteding had genoemde aannemer ingeschreven voor *f* 10049.

— Door een der leden van heeren Gedeputeerde Staten werd heden middag, in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, onder nader approbatie aanbesteed:

1) Het onderhouden der zeeweringen wederzijds Delfzijl, van den 1sten Julij 1853 tot en met den 30sten Junij 1856. Hierop zijn drie inschrijvingsbiljetten ingekomen, als: van A. J. SMAAL, voor *f* 3300 's jaars; J. H. ROTTENHUIS, voor *f* 3180 's jaars en J. F. SCHERPHUIS, voor *f* 2997 's jaars. Al deze aannemers wonen te Delfzijl.

2) Het herstellen van het houten schermwerk ten noordwesten van Delfzijl, in de Zuidwending, tusschen de hoofden no. 3 en 6, in den jare 1853.

Op dit perceel waren 5 biljetten van inschrijving, te weten van: A. J. SMAAL, voor *f* 6900; J. F. SCHERPHUIS, voor *f* 6524; J. E. VAN BUREN, voor *f* 6494; J. H. ROTTENHUIS, voor *f* 6297 en W. W. DELKEN, voor *f* 5993. Al deze aannemers zijn te Delfzijl woonachtig.

— Het *Provinciaal Blad*, no. 62, bevat eene circulaire van den Commissaris des Konings, d.d. 19den Mei l.l., waarbij z. ed. gestr. verklaart van het beginsel uit te gaan, om zoo veel mogelijk de werkzaamheden, zoo aan zijne bureaux als die der gemeentebesturen te verminderen, en alle overtollige werkzaamheden te vermijden, maar van den anderen kant tevens van de gemeentebesturen eene ijverige medewerking in de gewigtige, hun door den Koning toevertrouwde werkzaamheden verwacht, en inzonderheid eene spoedige voldoening aan de door hem van deze besturen gevraagde opgaven, berigten en wat dies meer zij.

Het Blad no. 61. bevat een besluit van den commissaris des Konings, d.d. 19den Mei 1853, houdende verdeeling van dit gewest in schattingsdistrikten en benoeming van rijksschatters voor de personele belasting, over 1853/4.

— Z. M. heeft benoemd bij den waterstaat, met ingang van den 1sten Julij 1853: tot hoofd-ing. 1ste kl., den hoofding. J. A. VAN ESSEN, 2de klasse.

— Bij Koninklijk besluit van den 19den Mei is benoemd tot landmeter van de 1ste klasse bij het kadaster, de heer J. J. DE BOER, thans landmeter der 2de klasse te *Appingedam*.

— Bij Koninklijk besluit van den 4den dezer is ten laste van den Staat pensioen verleend, *f* 938 's jaars aan mr. L. H. WIJGCHEL, voormalig kantonregter te Appingedam.

— De beperkingen, voorgeschreven ten aanzien van de stallen van F. ELLING, te *Oude Pekela* en van J. A. v. D. TUUK, te Klein Garnwerd, waar de longziekte heeft geheerscht, zijn dezer dagen opgeheven. — De ziekte is sedert 4 maanden aldaar niet weer voorgekomen. Op den laatstgenoemden stal is het vee niet gedood, een rund is er overleden, terwijl de overige runderen zijn gezond gebleven.

— Men berigt uit *N. Pekela*, dd. 20sten Mei, het volgende: „Gisteren, den 19den dezer, heeft de heer *J. H. DE WEERD* zijne functiën als burgemeester dezer gemeente nedergelegd en de heer K. M. BROUWER dien post aanvaard, in tegenwoordigheid van den raad dezer gemeente."

— Den 19den Mei liep te *Hoogezand* van de werf van J. v. D. WERF, met goed gevolg van stapel, het schooenerschip *Anja Sietsia*, groot plus minus 100 lasten, gebouwd voor rekening van kapitein N. J. HUISMAN, van Holwierde, door wien het tevens zal gevoerd worden.

— In den loop der vorige week zijn twee schapen geslagt in het land van EITE PEL, landbouwer te *Doezum*. — De dader of daders hebben behalve, kop en ingewand, alles medegenomen. Het is te wenschen dat de politie zoo als altijd weder toone, dat zoodanige feiten ook nu hare verdubbelde zorg behoeven. — Ook de bijenhouders in deze streken hebben met die gasten te kampen, en ondanks de moeite, die er is en blijft aangewend, is het nog niet mogen gelukken aan zoodanige schandelijke bedrijven perk en paal te zetten.

— Uit *Borger* berigt men ons, dd. 18den Mei:

„Heden voormiddag werd hier ter plaatse door ds. VAN MOOCK, van Koevorden, eene zeer belangrijke rede gehouden: „over de bedestonden voor de uitbreiding des Christendoms onder de Heidenen," naar aanleiding van Luk. X: 2. Diepe stilte heerschte er in ons kerkgebouw onder de toehoorders, en belangstelling was bij allen zigtbaar. Wij twijfelen er niet aan, of de gehoudene rede zal voor 't zendelinggenootschap goede vruchten opleveren. De verwachting is althans ten aanzien der liefdegaven, die gevraagd werden, niet teleurgesteld."

— Men meldt uit *Emden*, van den 17den dezer:

„Het doet ons zeer leed te moeten melden dat het raapzaad hier en in geheel Oostvriesland vernield is, hetwelk voornamelijk ontstaat doordien het hart door wormen afgevreten wordt; ook de overige te velde staande vruchten zijn zeer achterlijk, waardoor de landman alhier het zeer schraal inziet.

„De burgers verheugen zich zeer dat de spoorweg bijna voltooid is; men zag beide Pinksterdagen honderden van menschen naar buiten wandelen, om den nieuwen aanleg te aanschouwen, welke, zoodra die geheel voltooid zal zijn veel voordeel aan onze stad zal aanbrengen."

Oordeel van het buitenland over onzen tegenwoordigen politieken toestand.

Meer en meer begint men zich ook in het buitenland bezig te houden met hetgeen thans in Nederland gebeurt. Reeds onderscheidene van de voornaamste dagbladen zijn daaromtrent in beschouwingen getreden en gaan nog dagelijks daarmede voort. En schoon zij blijkbaar in sommige oordeelvellingen toonen niet altijd even goed met de gesteldheid van ons land bekend te zijn, kan men toch ook treffende wenken daarin aantreffen, die der lezing overwaardig zijn.

Zoo heeft het geachte *Journal des Débats* onlangs een zeer uitgebreid betoog geleverd, waarin wordt aangetoond, dat de aftreding van het ministerie *Thorbecke* een noodwendig gevolg is geweest van den ongunstigen indruk, welke op de Protestantsche bevolking te weeg is gebragt door het berigt van het herstel der bisschoppelijke hierarchie. In dat betoog komt onder anderen voor, „dat de Koning der Nederlanden, door hetgeen hij laatstelijk te Amsterdam heeft gesproken, *op eene zeer gelukkige wijze* heeft weten uit te drukken, wat de Protestantsche bevolking gevoelde; — dat de populariteit des Konings werkelijk had geleden, ten gevolge van de berigten omtrent de wijze, waarop de bisschoppelijke hierarchie tot stand was gebragt, en de geschiedenis en de roem van het Huis *van Oranje* op het naauwst verbonden zijn met de geschiedenis en den roem van het Protestantsch Nederland."

Het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* laat zich geheel anders uit, en gaat bijkans dagelijks voort met het leveren van betoogen, waarin de vorsten uit het huis *van Oranje* worden voorgesteld als de voornaamste bewerkers der rampen, die het Nederlandsche volk hebben getroffen, en van de burgertwisten, die steeds aldaar te lande hebben geheerscht. Volgens dat blad, heeft Nederland een tijdperk van rust en welvaart gehad onder Koning *Lodewijk Bonaparte*, wiens naam door de Katholijken steeds met innige dankbaarheid behoort te worden genoemd, — waren de lessen der geschiedenis voor Koning *Willem I* verloren gegaan, en zou Nederland gelukkig hebben kunnen zijn onder Koning *Willem II*, ingeval die vorst in leven ware gebleven, ten einde in persoon de uitvoering der grondwet van 1848 te helpen besturen. Ten aanzien van de aftreding van het ministerie *Thorbecke*, laten de schrijvers van *l'Univers* zich aldus uit:

„Ongelukkig land, waar de diensten van een' naauwgezetten, eerlijken staatsman, die geen ander doel beoogt dan regtvaardigheid jegens allen, niet worden gewaardeerd; ongelukkig land, waar de partijen een bewind, aan 't welk niets hoegenaamd kan worden verweten, omverwerpen en er in slagen dit te doen vervangen door staatslieden, die van haar het wachtwoord zullen erlangen."

Dat de Engelsche dagbladen in een' geheel anderen geest schrijven dan de *Univers*, zal wel geene verwondering baren. De *Morningpost* deelt de volledige briefwisseling mede tusschen het afgetreden ministerie en den Pauselijken Stoel, vaart, in eene reeks van brieven, geschreven uit Brussel, uit tegen de taktiek vooral van het *Handelsblad*, waarbij, volgens dat blad, de wezenlijke kwestie tusschen het afgetreden kabinet en den Koning wordt verborgen gehouden, en zegt o. a. van den heer THORBECKE, „dat hij, door zijne laatste handelingen als minister getracht heeft de grondwettige magt en invloed der kroon te verzwakken, de nationale overleveringen te schenden, de geschiedenis des lands weg te wisschen."

De *Preuss. Zeitung* laat den godsdienstzin der Hollandsche natie, hare kalmte en bezadigdheid in doen en laten en vooral hare Christelijke verdraagzaamheid jegens andersdenkenden alle regt wedervaren.

„De Tweede Kamer werd dan ook," zoo eindigt dit blad, „slechts ontbonden om hartstogtelijke beraadslagingen te voorkomen; alle regten der Katholijken zijn en blijven verzekerd; het land zal ook voortaan stipt naar de voorschriften der grondwet worden geregeerd en het tegenwoordige ministerie zal met volle regt aan eene eventuele oppositie de woorden zijner voorgangers kunnen toevoegen: „*wacht op onze daden.*"

Politiewet in Engeland ter bevordering van de koepokinënting.

Men weet, dat de inënting met koepokstof dezer dagen in Engeland verpligtend is gemaakt. Zie hier de voornaamste bepalingen des betreffende: Alle kinderen, die na 1° Aug. e.k. geboren worden, moeten binnen drie of vier maanden na den dag hunner geboorte worden gevaccineerd. De geneesheer zal eene verklaring van den uitslag der vaccine afgeven; mogt die uitslag ongunstig zijn, dan moet de inënting herhaald worden, tot dat de afloop gunstig is. Aan den geneesheer zal men voor de verrigte vaccinatie niets noodig hebben te betalen. De ouders of voogden, die verzuimen hunne kinderen of pupillen te laten inënten, verbeuren eene boete van 1 tot 5 £ (*f* 12 tot *f* 60).

Men ziet, dat dus in Engeland wettelijk thans bestaat, wat de algemeene vereeniging tegen het Pauperisme ook hier te lande wenscht ingevoerd te zien, zoo als ook gebleken is in de vóór een paar dagen gehoudene algemeene vergadering dier vereeniging, als wanneer namelijk van een belangrijk deze zaak betreffend adres aan de Hooge regering, door het bestuur ingediend, is mededeeling gedaan.

Corespondentie.

Een paar ingezondene stukken in een volgend nummer.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 19 Mei.

Heden avond liet het korps muzikanten van het 7de regement infanterie zich hooren op de groote societeit. Onderscheidene muzijkstukken werden uitgevoerd: ouvertures, potpourris, gezangscènes, walsen, enz., en de uitvoering van ieder stuk droeg de meeste goedkeuring weg van al de

aanwezigen. De stemming der instrumenten is volmaakt zuiver; het spel hoogst delicaat, zelfs in de fortissimo's blijft het geluid altijd aangenaam. De aanwezigheid van dit korps in onze stad is voorzeker eene groote aanwinst voor het muzijkminnend publiek. Wij vernemen, dat de directie der societeit de Harmonie dit korps voor Woensdag den 25sten dezer heeft geëngageerd, en wij verheugen ons reeds in het vooruitzigt, zoo spoedig in de gelegenheid te zijn, hetzelve andermaal te hooren.

Thans nu de uitslag der verkiezingen van leden voor de Tweede Kamer der Staten Generaal van al de districten bekend is, achten wij het belangrijk een overzigt te geven van de zamenstelling zoo der ontbonden, als van de nieuwe Tweede Kamer der Staten Generaal.

ONTBONDEN TWEEDE KAMER.	NIEUWE TWEEDE KAMER.
HOOFDKIESDISTRIKTEN.	
Groningen.	
S. Blaupot ten Cate.	S. Blaupot ten Cate.
Zuidhorn.	
G. Reinders.	G. Reinders.
Appingedam.	
Dr. R. Westerhoff. J. F. Zijlker.	Dr. R. Westerhoff. J. F. Zijlker.
Assen.	
Mr. L. graaf van Heiden Reinestein. Mr. P. van der Veen.	Mr. L. graaf van Heiden Reinestein. Mr. P. van der Veen. } Herstemmen. Mr. H. Vos. }
Leeuwarden.	
Mr. J. Dirks. Mr. S. A. Verweij.	Mr. J. Dirks. Mr. J. Bieruma Oosting.
Sneek.	
Mr. H. W. Huguenin. Mr. A. F. Jongstra.	Mr. W. E. Engelen. Mr. C. Sleeswijk Vening.
Dokkum.	
J. T. ter Bruggen Hugenholtz.	J. T. ter Bruggen Hugenholtz.
Steenwijk.	
J. A. de Fremery.	Mr. J. van Lennep.
Zwolle.	
Mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis. Mr. G. Groen van Prinsterer.	Mr. G. Groen van Prinsterer. Jhr. mr. W. L. F. C. van Rappard. } Herstemmen. Mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis. }
Almelo.	
Mr. M. J. de Man. Dr. W. R. baron van Hoëvell.	Mr. M. J. de Man. Dr. W. R. baron van Hoëvell.
Deventer.	
Jhr. C. M. Storm van 's Gravezande.	Mr. J. R. Thorbecke. } Herstemmen. Jhr. C. M. Storm van 's Gravezande. }
Zutphen.	
C. A. E. A. baron van Panhuijs. Mr. W. H. Dullert.	W. A. baron Schimmelpenninck van der Oije. Mr. J. J. L. van der Bruggehen.
Arnhem.	
Mr. W. baron van Lijnden. Mr. Æ. baron Mackaij.	Mr. W. baron van Lijnden. Mr. Æ. baron Mackaij.
Nijmegen.	
Jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer. Jhr. G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt.	Jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer. Jhr. G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt.
Tiel.	
Mr. J. J. L. Leemans.	Mr. J. M. de Kempenaer.
Amersfoort.	
Mr. A. W. Engelen. Mr. S. van Walchren.	Mr. J. F. baron van Reede van Oudtshoorn. Mr. J. M. de Kempenaer. } Herstemm. (*). Mr. A. W. Engelen. }
Utrecht.	
Mr. J. K. baron van Goltstein. Mr. C. U. van Doorn (minister van financiën).	Mr. J. K. baron van Goltstein. Mr. H. A. M. van Asch van Wijck. } Herstemmen. Jhr. mr. P. A. M. van Oosthuijse van Rijckevorsel van Rijsenburg. }
Hoorn.	
Mr. A. S. van Nierop. Jhr. mr. D. van Akerlaken.	Jhr. mr. D. van Akerlaken. Mr. A. S. van Nierop. } Herstemmen. J. Donker, H.z. }
Alkmaar.	
J. J. Rochussen. S. A. de Moraaz.	J. J. Rochussen. Jhr. mr. C. van Foreest.
Haarlem.	
Mr. W. H. van Voorst.	Mr. H. W. van Voorst.
Amsterdam.	
Mr. M. H. Godefroi. H. Stolte. Mr. J. Heemskerk, B.z. Mr. F. A. van Hall (minister van buitenlandsche zaken). Mr. H. Provó Kluit (niet herkiesbaar gesteld.)	Mr. M. H. Godefroi. S. H. van Franck. H. Stolte. J. Bosscha. } Herstemmen. J. C. Baud. } Mr. P. P. van Bosse. } J. C. Rijk. } Mr. J. Heemskerk, B.z. }
Leiden.	
Jhr. mr. D. T. Gevers v. Endegeest. P. H. baron Taets van Amerongen.	Jhr. mr. D. T. Gevers v. Endegeest. P. H. baron Taets van Amerongen.
Gouda.	
Mr. G. M. van der Linden. Mr. L. Metman.	Jhr. mr. W. M. de Brauw. Mr. G. Groen van Prinsterer.
Delft.	
Mr. K. A. Poortman. Mr. W. Wintgens.	Mr. W. Wintgens. C. Hoekwater.
Rotterdam.	
J. C. Baud. Jhr. mr. W. T. Gevers Deijnoot.	J. C. Baud. Mr. P. P. van Bosse. } Herstemmen. Mr. A. Hoynck van Papendrecht. } J. C. Rijk.
's Gravenhage.	
Jhr. W. Boreel van Hogelanden. Mr. P. C. Schooneveld (overleden).	Jhr. W. Boreel van Hogelanden. J. C. Baud. } Herstemmen. Mr. J. P. P. baron van Zuijlen van Nijevelt. }
Dordrecht.	
Mr. A. G. de Raadt. Mr. P. Blussé van Oud-Alblas.	Mr. P. A. Sander. Mr. J. D. van der Poel.
Gorinchem.	
C. Schiffer.	Mr. P. J. Elout van Soeterwoude. } Herstemmen. C. Schiffer. }
Middelburg.	
Mr. J. J. Slicher van Domburg. Mr. D. van Eck.	Mr. J. J. Slicher van Domburg. Mr. C. W. E. Vaillant. } Herstemme Mr. D. van Eck. }
Goes.	
P. J. Bachiene.	Mr. J. J. van Deinse.
Zierikzee.	
Mr. S. H. Anemaet.	Jhr. J. C. Schuurbecque Boeije. } Herstemmen. Mr. S. H. Anemaet. }
Breda.	
Mr. L. D. Storm. Mr. K. A. Meeussen.	Mr. K. A. Meeussen. Mr. J. R. Thorbecke.
Tilburg.	
Mr. C. C. A. Beens. Mr. F. J. Jespers.	Mr. J. J. Jespers. } Herstemmen. Mr. C. C. A. Beens. } Mr. J. E. A. Borret. } Mr. P. J. J. Hollingerus Pijpers. }
Eindhoven.	
J. F. van der Heijde. Mr. J. B. Bots.	Mr. J. B. Bots. J. F. van der Heijde. } Herstemm. Mr. P. van den Heuvel. }
Maastricht.	
Mr. P. F. H. van Wintershoven. Mr. K. L. de Limpens.	Mr. J. R. Thorbecke. Mr. P. F. E. van Wintershoven.
Roermond.	
Mr. P. L. de Lom de Berg. J. J. A. van Wijlick.	Mr. M. P. H. Strens. Mr. P. L. de Lom de Berg.
Boxmeer.	
Mr. J. B. J. Hengst.	Mr. J. B. J. Hengst.
's Hertogenbosch.	
Mr. J. L. A. Luijben. Dr. J. H. H. de Poorter.	Mr. J. L. A. Luijben. Dr. J. H. H. de Poorter. } Herstemm. Mr. J. R. Thorbecke. }

Er zijn dus 30 leden van de ontbonden Kamer op nieuw verkozen, de heer Groen van Prinsterer op twee plaatsen, en de heer Thorbecke op twee plaatsen en twee herstemmingen.

Er moeten herstemmingen plaats hebben te Assen, Zwolle, Deventer, Amersfoort, Utrecht, Hoorn, Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage, Gorinchem, Middelburg, Zierikzee, Tilburg, Eindhoven en 's Bosch; dus in 15 districten, voor 19 leden.

En er zijn voor de nieuwe Kamer 18 leden gekozen die in de ontbondene geene zitting hadden, waaronder 3 oud-ministers van binnenl. zaken en 2 leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

(*) Daar de heer de Kempenaer de benoeming voor Tiel heeft aangenomen, moet hier eene geheel vrije keuze plaats hebben.

Letternieuws.

Bij den boekhandelaar A. DE JAGER te Amsterdam is, blijkens advertentie, dezer dagen in het licht verschenen eene brochure, getiteld: *Bladzijden voor Neerland's Geschiedboek van* 1853. De onbekende schrijver deelt daarin de belangrijke gebeurtenissen der laatste dagen mede en geeft eerstelijk een verslag van het verblijf van Z. M. den Koning te Amsterdam in de vorige maand; staat vervolgens stil bij de allocutie van Paus PIUS IX ter zake van de vestiging der bisschoppelijke hierarchie hier te lande; de taal en houding der natie tegenover Rome en de wijziging van het ministerie. In het tweede gedeelte deelt de schrijver eenige beschouwingen mede over het vorig en het tegenwoordig ministerie, en eindigt met een woord van waarschuwing en raadgeving aan de natie gerigt. De algemeene belangstelling in de jongste gebeurtenissen, die men hier aldus bijeen verzameld vindt, zal deze brochure voorzeker weldra in veler bezit doen zijn.

Kerknieuws.

ZWOLLE, 19 Mei. Men verneemt dat de weleerw. z. gel. heer ds. *Mouw*, predikant te Heemse, voornemens is voor zijne betrekking te bedanken en daarvan bereids aan den kerkeraad kennis heeft gegeven. De zwakke gezondheid van z.w.eerw. zoude voornamelijk hiertoe aanleiding hebben gegeven.

– Ds. *J. J. van Vollenhoven*, voor de beroeping tot predikant bij de Remonstrantsche Gereformeerde gemeente te 's Gravenhage bedankt hebbende, is aldaar beroepen ds. *J. Herman de Ridder*, predikant bij die gemeente te Gouda.

– De heer *P. v. d. Veer*, proponent bij het Christ. Afges. Geref. kerkbestuur te Groningen heeft de op hem uitgebragte beroeping naar Ennumatil aangenomen.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 20 Mei. Heden zijn alhier binnengekomen de nieuwgebouwde schoonergaljoot Jan Hendrik, kapit. *T. M. Slager*, van Veendam, groot 89 ton, gebouwd bij *L. Mulder*, te Stads-Kanaal, – en de nieuwgebouwde galjoot-kof Zwaantina, kapit. *D. B. Schuur*, van de Wildervank, groot 87 ton, gebouwd bij *H. van de Werff*, te Stads-Kanaal.

Vertrokken den 20 Mei, de nieuwgebouwde schoonergaljoot Maria Beerta, kapit. *J. J. Roosjes*, van Zuidbroek, en den 23sten de Jonge Wichger, kapit. *S. D. Kuitse*, van de Wildervank, beide met ballast en bestemd naar Archangel, alwaar hun de lading wacht. – Onderscheidene andere nieuwe schepen, welke thans nog in onze havens liggen, zijn insgelijks met hunne aanstaande eerste reis naar die plaats bestemd, om van daar lading te halen.

Binnengekomen te Amsterdam den 17 Mei, kapit. *Karsijns* de Landman, van Newcastle; *Joosten* Henderika, van Gravestein; den 18den *Puister* Vrouw Maria, van Bremen; *Scherpbier* Argo, van Cheribon; *de Groot* Jacoba, van Suriname; *Sissingh* Harmina Catharina, van Genua; den 19den *Titsing* Adm. de Ruiter, van Passaroeang; *Smit* Engelina, van Benicafio; *Zeijlstra* Mentor, van Panaroekan; *Visser* Dorothea, van Bezoekia; den 20sten *Slankenberg* Twee Gebroeders, van Eckernforde; *Hoekstra* Anna, van Kiel. — Te Texel den 18 Mei, *Sap* Joanna Jacoba, van Hartlepool; *Bart* Hendrika Jantina, van Oudsoen; den 19den *de Boer* de Verwachting, van Rélon. — In het Vlie den 14 Mei, *Valomstra* Vrouw Alida, van Hadersleben; *Hazelhof* Vrede, van Bandholm; *Klontje* Meinsina, van Kolding; den 17den *de Vries* Twee Gebroeders, van Lubeck; den 18den *van der Wal* Froukje, van Odensee. — Te Helvoet den 19 Mei, *Koster* Zeeploeg, van Cardiff. — Te Brielle den 20 Mei, *Faber* Henderika Catharina, van Mollerup. — Te Buenos Ayros den 14 Maart, *Meppelder* Thetis, van Cadix. — Te Suriname den 13 April, *Jaski* Susanna, van Amsterdam, 81 d. reis. — Te Konstantinopel den 2 Mei, *Bakker* Catharina, van Galatz naar Queenstown; *Pronk* Gesina Jantina, van Ismael naar Queenstown. — Te Smirna den 29 April, *Schippers* Harmina Annagiena, van Syra. — Te Napels vóór den 10 Mei, *Oorburg* Hendrika Ellida, van Amsterdam. — Te Lissabon den 11 Mei, *Postema* Gesina, van Newport; *Balk* Leonora Johanna, van Sunderland. — Te Santander den 6 Mei, *Duintjer* Catharina, van Gloucester. — Te Rouaan den 14 Mei, *Jonker* Johanna Christina, van Rotterdam. — Op de Loire den 17 Mei, *Altena* Hendrika Margrietha, van Hamburg. — Te Londen den 16 Mei, *Drewes* Twee Gezusters, van Memel; den 18den *Meijer* Wilhelmine en den 19den *Lieffijn* Goede Verwachting, beide van Nijekiobing. — Te Falmouth den 14 Mei, *Veendorp* Annechiena, van Groningen naar Truro. — Te Liverpool den 17 Mei, *Borgman* Cornelius Dasse Viëtor, van Rotterdam; den 18den *Munneke* Margaretha Gesina, van Newry, naar Nerva in lading gelegd. — Te Dublin den 17 Mei, *Hazewinkel* Delia, van Antwerpen. — Te Waterford den 15 Mei, *Stratingh* Jantina, van Galatz. — Te Banff den 16 Mei, *Topsand* Hopende Zeeman, van Husum. — Te Dundee den 17 Mei, *Bakker* Vrouw Geertje, van Rotterdam. — Te Leith den 17 Mei, *Legger jr.* Margina, van Rostock. — Te North Shields den 14 Mei, *Drewes* Tjakkien, van Southampton; den 15den *Munneke* Baudina en *Schaafsma* Eendragt, beide van Harlingen. — Te Sunderland den 15 Mei, *Legger* Geertina, van Varel; den 17den *Bakker* Margaretha Agnes, van Bremen.

Binnengekomen te Hamburg den 17 Mei, kapit. *Bosker* Margaretha, v. Zaandam; *Poort* Dirkje, v. Amsterdam; *van der Zee* Jonge Albert, v. Antwerpen; ~~*de Groot* Catharina, v. Guayaquil.~~ — Te Dantzig den 14 Mei, *Koster* Argo, v. Amsterdam; den 15den *de Winter* Margaretha, v. Hamburg; *Riepma* Agatha, v. Delfzijl. — Te Windau den 9 Mei, *Knooihuizen* Annechina Bouwina en *Duintjer* Elsina, beide v. Rotterdam; *Meppelder* Concordia, v. Dordrecht; den 10den *Baas* Wilmina, v. Amsterdam. — Te Holtenau den 16 Mei, *Pronk* Roelina Oostra, v. Mollerup n. de Maas; *Pruim* Dageraad, v. Windau n. Tonningen. — Het Eider-Kanaal gepasseerd den 12 Mei, *de Vries* Twee Gebroeders, v. Lubeck n. Zwolle; den 13den *Pronk* Gezina, v. Stettin n. Schulpersiel; *Stoeldraaijer* Adriana, v. Rostock n. Leith; den 14den *Gnodde* Alida Sophia, v. Memel n. Hamburg; den 15den *Bontekoe* Vr. Geertruida, v. Odense n. Holland; *Gort* Alida, v. Dantzig n. Fisherrow; den 16den *Olthoff* Abeldina, v. Odense n. Dokkum; *Hut* Margaretha, v. Kjöge n. Wisbeach; *Scholtens* Regina Hillechiena, v. Colding n. de Zaan.

Binnengekomen te Hamburg den 19 Mei, *Zoutman* Geertruida, van Amsterdam; *de Groot* Frouwina Steenhuizen, van Sunderland; *Brons* Juffer Ellegonda, van Lissabon. — Te Harburg den 19 Mei, *de Haan* Agneta Juliane, van Londen. — Te Tonningen den 15 Mei, *van Peer* Aukjen, van Amsterdam naar Stettin. — Het Eider Kanaal gepasseerd den 17 Mei, *Meijer* Geertina, van Stolpemunde naar Hamburg; *Pronk* Roelina, van Korsöer naar Holland; den 19den *Jonker* Siberlina, van Memel naar Londen; *Kuipers* Vrouw Maria, van Leeuwarden naar Sonderburg; *Koning* Johanna Maria en *Folders* Weldaad, beide van Bremen naar Stettin; *Meijer* Wohbina Catharina, van Brussel naar Lubeck; *van der Star* Vrouw Ida, van Bremen naar Rostock; *Voogd* Vriendschap, van Harlingen naar Heiligenhaven.

Binnengekomen te Brielle den 21 Mei, kapit. *Puister* Imka Gezina, v. Londen. — Te Falmouth den 19 Mei, *Wieringa* Anke Berg, v. Galatz. — Te Liverpool den 20 Mei, *Bontekoe* Jonge Lucas, v. Brussel.

Zeilklaar te Londen 18 Mei, kapit. *van der Zwaag* Menschlievendheid, n. Harlingen. — Te Liverpool den 17 Mei, *Nagel* Afiena Alberdina en den 18den *Duit* Fennegiena, beide n. Nerva.

Vertrokken van Amsterdam den 18 Mei, kapit. *Vaalman* Catharina en *de Beer* de Vriendschap, beide naar Petersburg; den 19den *de Groot* Maria Reifina, naar Teneriffe; *Wijbus* de Vriendschap, naar Husum; *Vos* Catharina Knelsina, naar Newcastle; *Brouwer* Agiena Undina, naar Stettin; den 20sten *Leeuw* Cornelia, naar Livorno; *Schut* Jacobina Barbara, naar Genua; *Broekema* Ida Hillechiena, naar Koningsbergen; *Zijl* Alpha, naar Stettin; *Speelman* Geertruida Speelman, naar Malmoë. — Van Texel den 20 Mei, *de Groot* Maria Reifina, naar Teneriffe; *de Groot* Twee Gesusters en *Stenders* Vriendschap, beide naar Londen. — Uit het Vlie den 14 Mei, *Schaafsma* Eendragt, naar Newcastle; *Munneke* Baudina, naar Schotland; *Smid* Catharina Frederika, naar Frederikstad; *Kaszens* Gustaaf Willem, naar Hammerfest; *Kleijn* Tweelingen Daniel en Wilco, op avontuur; den 15den *Teensma* Aukje, naar Petersburg; *de Groot* Geertruida, naar Laurvich; den 18den *Helmers* Stad en Lande, naar Memel; *Siccama* Eeltje, naar Dantzig; *Swart* Maria, naar Noorwegen. — Van Helvoet den 19 Mei, *de Boer* Wemelina, naar Bremerhaven; den 20sten *Buining* Magdalena, naar de Oostzee. — Van Vlissingen den 19 Mei, *Smit* Bernardus, naar Sunderland. — Van Buenos Ayros den 16 Maart, *Klein* Urania, naar Oostindien. — Van Suriname den 16 April, *Schaap* Maria Johanna en *Hilbrands* Anna, beide naar Amsterdam. — Van Jacmel den 22 April, *Dijkema* Broedertrouw, naar Falmouth. — Van Porto den 5 Mei, *Huizinga* Margaretha, naar Londen. — Van St. Ubes den 5 Mei, *Bieze* Elsiena, naar Londen. — Van Swansea den 14 Mei, *Hazewinkel* Roelf Giezen Jr., naar Lissabon. — Van Falmouth den 18 Mei, *Duit* Maria Anna, van Galatz naar Amsterdam. — Van Cardiff den 17 Mei, *Scholtens* Sjoumenta, naar Gibraltar. — Van Liverpool den 17 Mei, *Deen* Gesina Elsiena en *de Haan* Siewerdina, beide naar Petersburg. — Van Hull den 14 Mei, *Schaap* Bernhard en Elisa, n. Sunderland.

Vertrokken van Hamburg den 18 Mei, kapit. *Stuit* Margaretha Gesina, naar Petersburg; den 19den *Vos* Margina Wilhelmina, naar Riga; *Tap* Maria Beerta, naar Koningsbergen. — Van Bremerhaven den 16 Mei, *Krook* Eensgezindheid, naar Rotterdam. — Van Holjer den 9 Mei, *van der Meulen* Nooit Gedacht, naar Amsterdam. — Van Aalborg den 11 Mei, *Kemper* Gebroeders, n. Nibe. — Van Randers den 11 Mei, *Kolk* Dankbaarheid, naar Engeland. — Van Hadersleben den 14 Mei, *Esbra* Elisabeth, naar Amsterdam. — Van Wolgast den 16 Mei, *van Dijk* Eva Hendrika, naar Lutjenberg. — Van Swinemunde den 17 Mei, *Rosenbeek* Roelina, naar Frederikstad; *Bos* Elisabeth, naar Aarhuus; *Brouwer* Ons Genoegen, naar Schulperzijl; *Faber* Johanna Mulder, naar Londen; den 18den *Boon* Annechiena, naar Poole; *Douwes* Harmonie, naar Aberdeen; *Slinger* Gesiena, naar Rouan; *Mulder* Wendelina, naar Aberdeen. — Van Dantzig den 16 Mei, *Steffens* Johannes en *Hazewinkel* Harmina, beide n. Amsterdam; *Zaag* Johanna, naar Londen. — Van Pillau den 18 Mei, *Stuit* Geerdina, naar de Noordzee — Van Memel den 13 Mei, *Helmers* Vier Gezusters, naar Harlingen; den 14den *Wiers* Okkelina, naar Londen; den 15den *van Wijk* Catharina Elisabeth, naar Antwerpen. — Van Veile den 11 Mei, *Waterborg* Fennechina, naar Holland. — Van Tonningen den 15 Mei, *de Boer* Jantina, van Fredrikstad naar Holland.

Vertrokken van Texel den 21 Mei, kapit. *Leeuw* Cornelia, n. Livorno; *Giezen* Nijverdal, n. Hull. — Uit het Vlie den 20 Mei, *Kraan* Vr. Helena, n. Noorwegen. — Van Helvoet den 21 Mei, *Mulder* Sobertus Hendrikus, n. Hartlepool; *Wiersema* Mentor, n. Runcorn. — Van North Shields den 18 Mei, *Kuijper* Annegina Elsina, n. Porto. — Van Malaga den 8 Mei, *Smit* Alberta Scheringa, n. Falmouth. — Van Livorno den 7 Mei, *Klunder* Johannes Lindhorst, n. Croonstad. — Van Ancona den 2 Mei, *Smit* Arendina, n. Falmouth. — Van Odessa den 9 Mei, *Fenenga* Johanna Bertha, n. Amsterdam.

ZOUTKAMP, 22 Mei. Binnengekomen den 20 Mei, kapit. *Jonkhoff* Eendragt, v. Noorwegen.

Vertrokken den 18 Mei, kapit. *Leuning* Battruida en *Brouwer* de Jonge Heero, beide n. Hull; den 19den *Lukkien* Jettina Roelina, n. Tonningen; *Dijkstra* Geertina, n. Hamburg.

Zeilklaar kapit. *de Haan* Anna Jantina, n. Riga.

OOSTMAHORN, 22 Mei. Ter reede gearriveerd den 19 Mei, kapit. *Strackholder* Annette, v. Norden n. Amsterdam; den 21sten *Tent* Goede Verwachting, v. Sliedrecht n. Hamburg; *Schuur* Jacoba Gezina, v. Amsterdam n. Bremen; *Bolmeijer* Onrust, v. Amsterdam n. Leer.

DELFZIJL, 19 Mei. Binnengekomen den 18 Mei, kapit. *Burman* Geziena en *Burman* de Kleine Julia, beide v. Detern; *Schreuder* Sijlina Titia, v. Brewich; den 19den *de Jonge* Catharina, v. Hamburg; *Alberts* Hofnung, v. Bremen; den 20sten *Lodewijks* Arendrina Sophia, *Hulzebos* de Vr. Catharina, *Heins* Bouwina en *Krook* Eensgezindheid, alle 4 v. Leer; *Vennega* Fenna, v. Osterisoer; *de Jonge* de 3 Zusters, v. Brewick.

Vertrokken den 18 Mei, kapit. *Koopman* Eben Haëzer, v. Amsterdam n. Halte; *Molenkamp* Antje en *Bolmeijer* Uit Vriendschap, beide n. Leer; *Visser* Henriette, n. Hamburg; *Barghoorn* Vrouw Trientje, n. Emden; *Freeman* Jantjetina, n. Baltrum; den 19den *Breeland* Geziena Henderika, v. Seville n. Petersburg; *Pronk* Geertruida, n. Norden; *Geltes* de 2 Gezusters, v. Bremen; *Veldkamp* Anna Magaretha, v. Amsterdam n. Ostendorff; *de Groot* de Twee Gebroeders, *Oosterhuis* de Vr. Janna en *Niezen* Magaretha, alle 3 v. Amsterdam n. Hamburg; *Feiken* Alida Adriana en *Visser* Tietje, beide n. Hamburg; den 20sten *Mulder* Margaretha en *Mulder* de Vr. Klazina, beide v. Amsterdam n. Hamburg; den 21sten *Burman* Gesina, n. Leer.

TERMUNTERZIJL, 22 Mei. Binnengekomen den 20 Mei, kapit. *Abes* Henriette, v. Norden; *Munning* Anje, v. Noorwegen; den 21sten *Burman* Ida, v. Steenhuizerzijl; den 22sten *Mooi* Winschoterzijl, *Pot* Renske en *Ugen* Anna Sieberdina, alle 3 v. Noorwegen.

Vertrokken den 19 Mei, kapit. *Burman* de Vr. Geziena, n. Leer, *Wilkens* Alberdina, n. Noorwegen.

HARLINGEN, 21 Maart. Binnengekomen den 17 Mei, kapit. *Ebes* Grietje, den 18den *de Grooth* Drie Gezusters en *de Grooth* Arendina, alle 3 v. Christiansand; den 19den *Plukker* Hendrik, van Laurvich; *Sluiter* Jacomina, v. Groningen; den 21sten *de Boer* Verwachting, v. Redon; *Bart* Hendrika Jantina, v. Noorwegen.

Vertrokken den 20 Mei, kapit. *Oldenburger* Gerritje Koumans en *Sluiter* Jacomina, beide n. Engeland.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

15 Mei. Mooi, Tiessina, v. Dantzig n. Amsterdam, m. tarwe.
v. d. Wal, Geerdina, v. Koningsb. n. Hull, m. lijnzaad.
Velt, Engelina, v. Amsterdam n. Riga, m. ballast.
Arends, Maria Elisabeth, v. Dantzig n. Norden, m. hout.
de Vries, Elisabeth, v. Koningsb. n. Londen, m. erwten.
Schummelketel, Joh. Maria, v. Koningsb. n. Hull, m. lijnz.
Scheepsma, Voorwaarts, v. Koningsb. n. Londen, m. tarwe.
16 —— Schuring, Hillechina, v. Memel n. Londen, m. erwten.
Beekman, Cornelia, v. Memel n. Hull, m. lijnkoeken.
de Jonge, Arendina Jacoba, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
17 —— Ahrens, Catharina Maria, v. Memel n. Faversham, m. hout.
Drent, Morgenster, v. Amst. n. Koningsb., m. koffij.
Helmers, 4 Gezusters, v. Memel n. Woudsend, m. hout.
18 —— Huges, Jacomina, v. Libau n. Schiedam, m. gerst.
Schaap, Jonge Klaas, v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.

De Wind den 15 Mei O.N.O., Z.W., Z.; den 16 Z.O., Z.Z.O., Z.; den 17den Z.Z.O., Z., Z.Z.W.; den 18den Z.Z.O., Z.W.; den 19den W., stilte.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 20 Mei. Door verminderende toevoeren van granen aan onze markt, worden bevrachtingen ook zeldzamer. Er zijn deze week nog eenige nieuwe bodems van pl. m. 80 roggelasten van Archangel bevracht op Groningen of Delfzijl terug tot *f* 38; Amsterdam *f* 37; de Maas *f* 38 per uitleverend last rogge; andere granen of zaden in verhouding.

KONINGSBERGEN, 14 Mei. In weerwil dat gepasseerde week 48 schepen zijn binnengekomen, blijft er nog altijd gebrek aan scheepsruimte. Betaald 4 sh. 3 d. naar de Oostkust, 4 sh. 9 d. naar 't Kanaal, 5 sh. naar Liverpool per qr. tarwe, *f* 24,50 en *f* 1 naar Amsterdam per last tarwe. Voor Holland is voorloopig geen ruimte benoodigd.

MEMEL, 14 Mei. Naar de Oostkust 4 sh. per qr. tarwe; Dundee 40 sh. per ton vlas; Hull 21 sh. per load hout; Antwerpen *f* 21 per last hout; Amsterdam *f* 23 met 5 pCt. per last zaad.

PILLAU, 16 Mei. Naar Londen 4 sh., Liverpool 5 sh. per qr. tarwe; Londen 19 sh. 4 d. voor raapkoeken; Amsterdam *f* 25,50 à *f* 26 voor tarwe.

GOTHENBURG, 14 Mei. Hull 15 sh. per ton beenderen, 5 sh. à 5 sh. 6 d. per ton ijzer.

– Volgens eene mededeeling van Zijner Majesteits minister-plenipotentiaris te *Stockholm*, is er, blijkens een handelsberigt uit Gothenburg, d.d. 30 April j.l., aldaar voortdurend behoefte aan scheepsruimte, en stijgen de vrachtprijzen langzamerhand.

PRIJS VAN HET ROGGEBROOD, volgens den prijs der Rogge aan de Beurs te Groningen.

MAANDAG, 23 Mei.
de 4 Ned. Pond 41 cents.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 20 *Mei*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ f 6,55	Bl. Voer 38 ℔ f 2 80
Oude 70 ℔ f 8,00	Veen 66 » » 6 35	» 40 » » 2,95
N. Oml. 68 » » 7,00	» 68 » » 6,65	Zw. Voer 36 » » 2,70
» 70 » » 7,50	GERST.	» 38 » » 2,85
» 72 » » 8,00	Winter 54 ℔ f 4,85	» 40 » » 2,95
» Old. 68 » » 6,75	» 56 » » 5,10	BOONEN.
» » 70 » » 7,25	» 58 » » 5 40	Paardeb. f 5,75 f 6,25
» » 72 » » 7,75	Zomer » »	ZADEN, ENZ.
» » » »	» » »	Gr. Gort p. m. f
ROGGE.	Knobbe 60 » » 5,25	f 8,25,75
Inl. 64 ℔ f 6,00	» 62 » » 5,55	Par. 100 N. ℔ f 11.75
» » 66 » » 6,40	HAVER.	f 15
» » 68 » » 6,80	Dikke 38 ℔ f 2,85	Old. Koolz.
» » 70 » » 7,20	» 40 » » 2,95	Oml. dito f 10,50,75
» » » »	» 42 » » 3,10	Oostfr. dito f 11,50,75,90
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,25	f 12,25
Gr. Zd. 64 ℔ f 6,35	» 46 » » 3,35	G. Mosterdz. v. f tot f
» » 66 » » 6.65	» 48 » » 3,45	Raapolie p.v. f 36,25,50
» » 68 » » 6,95	» 50 » » 3,60	Prijs der Boter.
	Bl. Voer 36 » » 2,70	Hooib. ⅛ ton f 17,50 tot
		f 18

Tarwe prijshoudend. – Rogge 10 cent en Boekweit 25 cent hooger aan comsumtie verkocht. – Gerst mede 10 cent hooger aan pelders verkocht. — Haver niet driftiger. – Boonen prijshoudend. – Gort stil. — Koolzaad niet in omgegaan.

AMSTERDAM, 20 *Mei*. Tarwe met weinig handel; 126 ℔ n Gron. *f* 250; 134 ℔ Kubanka *f* 265. – Rogge met goeden handel iets hooger. In entr.: 118 ℔ n. Petersb. *f* 188; 118 ℔ n. Archangel *f* 190; 117 ℔ Riga *f* 184. In cons.: 124 ℔ Holst. *f* 210; 115, 116 ℔ o. gedr. *f* 179, *f* 181; 117 ℔ dito *f* 184. – Gerst ruim prijshoudend; 110 ℔ n. Deens. *f* 180; 107 ℔ n. Saale *f* 182, beide aan den molen te leveren. — Boekweit met meer handel en in de zware soorten tot de genoteerde prijzen wel te plaatsen. Ligte wigten moeijelijk te verkoopen; 120 ℔ Holst. *f* 218; 123 ℔ p. dito aan de Zaan; 112, 114 ℔ Sleesw. *f* 184, *f* 190.

Koolzaad op het late najaar ½ p. vl., op het voorjaar 1 p. vl. lager, de overige termijnen onveranderd; op 9 vat in Mei, Junij, Julij, Aug., Sept. en Oct. a 63 p. vl.; Dec. 63½ p. vl.; April 1854 64 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 109, 110 ℔ Calcutta *f* 312½. – Raapolie dadelijk en op levering flaauwer; op 6/w. *f* 36,75; Vlieg. *f* 35,50 a 75; Sept. *f* 36,25 a *f* 36; Oct. *f* 36,25; Nov. *f* 36,50 a 25; Dec. *f* 36,50; Mei 1854 *f* 37,25 a *f* 37. — Lijnolie op 6/w. *f* 31; Vlieg. *f* 30; Oct. en Nov. *f* 31,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 37,75; vlieg. *f* 36,75.

LONDEN, 18 *Mei*. De aanvoeren blijven ruim, en de markt is flaauw voor Tarwe. Gerst ging deze week goed af; de houders zijn eenigzins hooger geworden in hunne eischen, wegens de gunstige vooruitzigten, die er voor dit artikel in het buitenland bestaan. Haver vond koopers tot de vorige prijzen. De aanvoeren van den 17den tot en met den 18den dezer bedroegen 1720 qrs. Engelsche en 13240 qrs. vreemde Tarwe; 100 qrs. Engelsche en 4620 qrs. vreemde Gerst, en 3330 qrs. Engelsche en 16350 qrs. vreemde Haver.

Boter zeer schaarsch en duur; beste Vriesche 102 à 104 sh., surplus 92 sh.

Van den 20*sten*. De aanvoer van vreemd graan blijft ruim; de omzet was beperkt, omdat houders in geene prijsverlaging wilden toestemmen; een paar ladingen van Galatz moeten voor 35 sh. 6 p. verhandeld zijn. Voor inl. soorten waren de vorige koersen niet te bedingen. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Haver ging tot de notering van j.l. Maandag tragelijk van de hand.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 20 *Mei*. Er was heden meer dan 100 stuks horenvee ter markt, waarin tegen hooge prijzen een gretige handel werd gedaan.

Schapen en lammeren waren wederom in menigte aangevoerd en ook voor deze werden hooge prijzen besteed, er werd veel opgekocht door Hollandsche kooplieden.

Oude varkens waren meer dan de vorige marktaangevoerd, doch de verkoop en de prijzen waren gelijk aan die van de vorige markt. De aanvoer van biggen was belangrijk groot, en er werd veel handel gedaan tegen hooge prijzen, van *f* 2,50 tot *f* 4, *f* 5 à *f* 5,50.

LONDEN, 20 *Mei.* De veemarkt vertoonde heden geene verandering, geldende puik Ossenvleesch 4 sh. 4 p. à 4.6 de 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 21 *Mei.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64⅜, 64½, 64 7/16; Dito Dito 3 pCt. 76½, 76¾, 76¾; Dito Dito 4 pCt. 95½, 95 11/16, 95⅝; O. I. Leening 4 pCt. 95⅛, 95¼; Handel-Maatschappij 4½ pCt. 126½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52 15/16. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. 75½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 pCt. 23 15/16; Dito 3 pCt. 48½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43 15/16, 44, 43 15/16; Coup. Bewijzen 6 5/16, 6⅜; Amortisatie Schuld 5½. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 39⅜, 39 7/16, 39 7/16, ex-cps.; Dito Dito 4 pCt. 37⅛, 37 5/16, 37 5/16, ex-cps.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 109⅜, 109½; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 108; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 93⅝; Dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. 92⅜, 92½; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 74⅛. — POLEN, Certificaten 4 pCt. 87¼; Dito Aand. met Loten v. 500 fl. *f* 164¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 83⅝, 83 15/16; Dito 1852 5 pCt. 83¾, 83⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 43¼, 43 5/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 43⅛, 43 3/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 94½; Metall. Lə. B. 5 pCt. 94⅜, ½, ⅜; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 89; Dito 4 pCt. 71½; Amerik. Bank-Act. 4⅞; Denem. 5 pCt. 104; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100⅛, ¼; Braz. 5 pCt. 99; Dito 4½ pCt. 97⅜; Mexik. 26; Gren. 2¼ pCt. 21¾; Portug. 4 pCt. 39 5/16, ⅜ met Coups.; Dito 5 pCt. 41⅜ met Coups.; 5 pCt. Eng. Russen 108⅜; Thes. Amst. 107.

Holl. fondsen blijven bij geanimeerde affaire hunne vooruitgaande beweging vervolgen. Van vreemde effekten is alleen de verdere vooruitgang der Oostenrijksche fondsen te vermelden. In de overige was weinig handel of variatie.

Bl. Gr. Onb. St. 7¼, ⅜; Mexic. Onb. St. 25 9/16.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 64⅜; Spaansche 1 pCt. 23 15/16; Binnenl. 3 pCt. 43 15/16; Metall. 5 pCt. 83¾.

AMSTERDAM, 22 *Mei.* EFFECTEN SOCIETEIT, te 4½ uur.

Integralen 64⅜, 7/16, ½, 7/16. 4 pCts. 95¾. Spaansche 1 pCts. 23 15/16. Binnenl. 3 pCts. 43⅞. Metall. 5 pCts. 83¾. Dito 2½ pCt. 1847 43¼. Dito 2½ pCts. 1851—52 43⅛, 3/16. Portug. 4 pCt. 37⅛, ex Coups. Dito 4 pCt. 39⅜, ¼, met Coups. Mexik. Onbep. 25 9/16.

Tot de genoteerde prijzen vertoonde heden in Integralen de handel nog al eenige levendigheid. Naar ortug. was tot verbeterde prijzen eenige meerdere vraag.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Mr. **E. JONGSMA**
met
H. A. SPANDAW.

GRONINGEN, 20 Mei 1853.

*** Getrouwd:

A. H. VAN TIDDENS,
Onderwijzer te Hellum,
met
J. JOH. SMID,
van *Foxham.*

HELLUM, 20 Mei 1853.
Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 20 Mei 1853. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen *ZOON* J. SPIER, geboren OOSTMEIJER.

*** Op heden werd aan mijn vaderhart ontrukt mijne Dochter, AALTJE, oud bijna 20 jaren. Treurig zie ik met mijne overige Kinderen op haar stoffelijk overschot, maar de hoop en het vertrouwen, dat zij in zaliger gewesten is opgenomen, is balsem in onze gewonde harten.

NIEHOVE, 17 Mei 1853.

W. K. ZANTING.

*** Na lang tusschen hoop en vrees geleefd te hebben, moet ik mij toch eindelijk met het treurgewaad omhangen, over het verlies van mijn' hartelijk geliefden Echtgenoot C. C. HANGELBROEK, voerende het schip *Willem Henderik*, hetwelk den 1sten December van *Berwick* is vertrokken naar *Hamburg*, waarvan men sedert dien tijd niets meer heeft vernomen, zoodat ik tot de hartgrievende overtuiging moet komen, dat hij met zijne overige manschappen hun graf in de golven hebben gevonden. Hij mogt slechts den ouderdom van 35 jaren bereiken, waarvan ik bijna 8 met hem in een' genoegelijken echt heb mogen leven, mij nalatende twee kindertjes, die dit voor mij zoo zwaar verlies nog niet kunnen beseffen.

Och, diep bedroefd staar ik met de Familie den Overledene na; want een ieder, die hem van nabij heeft gekend, zal ligt kunnen beseffen, wat ik in hem, zoo een' zorgdragenden Man en Vader, verlies, doch hopende op de genade van Christus en dat Hij mij sterk genoeg moge maken voor deze voor mij zoo zware beproeving.

LEEK, 17 Mei 1853.

G. HEERT,
Wedw. C. C. HANGELBROEK.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, na eene ziekte van bijna 10 maanden, mijn geliefde Echtgenoot L. L. GOSSCHALK, in den ouderdom van bijna 68 jaren, na eene echtvereeniging van 47 jaren. Allen die den ijverigen, braven Man gekend hebben, zullen beseffen, wat wij in hem verliezen. God vertrooste mij tot het klimmen mijner jaren.

GRONINGEN, 20 Mei 1853.

H. L. FRISO,
Wedw. L. L. GOSSCHALK.

NB. De **AFFAIRE** blijft continueren; verzoekende gunst en rekommandatie.

*** Heden avond omstreeks 7 uur overleed, in den ouderdom van bijna 75 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder WILLEMTJE WILLEMS SMIT, Wedw. H. GROENEVELD.

GRONINGEN, 21 Mei 1853.

H. GROENEVELD.
S. GROENEVELD, geb. **CRIENS.**

*** Op den 20sten dezer overleed tot onze droefheid te *Amsterdam*, onze geliefde Broeder R. CROESE, in den ouderdom van 60 jaren.

GRONINGEN, 22 Mei 1853.

H. W. DOUWES.
S. DOUWES, geb. **CROESE.**
Mede uit naam van onzen Broeder.

VEENDAM, 11 Mei 1853.

M. M.

Wederom ben ik in de gelegenheid u iets verblijdends te kunnen berigten.

Eene achtenswaardige Vrouw hier ter plaatse leed sedert ruim anderhalf jaar aan hevige rheumatische ongesteldheden en verkeerde daardoor in eenen allerrampzaligsten gezondheidstoestand. Men had haar allerhande middelen toegediend en, nadat men geen raad meer wist, liet zij, nog kort geleden, bij mij een' **GOLDBERGERSCHEN KETTING** halen, om toch eens daarmeê te proberen, hoewel zij er weinig vertrouwen in stelde. In het eerste half uur dat zij hem aanhad, gevoelde zij reeds eene sterke werking en begonnen hare pijnen af te nemen, en in weinige dagen was zij geheel hersteld. Zij is zoo straks expres bij mij gekomen om mij hare gelukkige genezing te vertellen, omdat zij „begreep, dat dit voor anderen nuttig kon zijn." Haren naam wil zij niet gaarne in de Courant hebben, maar heeft mij de vrijheid gelaten de genezing publiek te maken en aan een ieder, die vragen mogt, haar adres op te geven, terwijl zij gaarne al de bijzonderheden zelve mededeelen wil. Ik ben, enz.

S. SAVENYE.

De echte Goldbergersche Kettingen worden in onderstaande Dépots verkocht.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHORST; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN; te *Appingedam* bij G. MEIJER & ZOON; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA, en in de overige Steden des Rijks.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.